

Татарчук М.В.

студентка,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ПРАВОВІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Законодавство надає адвокатурі широкі функції самоврядування та саморегулювання. Так, ним передбачено створення органів адвокатського самоврядування та визначено повноваження рад адвокатів регіонів, кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, Ради адвокатів України.

Правовою основою діяльності адвокатури є Конституція України, яка статтею 59 визначає, що для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокатське самоврядування передбачає собою гарантоване державою право адвокатів, тобто фізичних осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність щодо захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту самостійно вирішувати питання організації та діяльності адвокатури України, а саме всіх адвокатів, які мають право на зайняття адвокатської діяльністю, в порядку, передбаченому законодавством України.

Адвокатура є незалежною від державних органів, органів місцевого самоврядування, при цьому держава в особі керівних органів забезпечує дотримання гарантій адвокатської діяльності, а також створює належні умови для функціонування адвокатури.

Адвокатське самоврядування здійснюється на принципах верховенства права, законності, незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів, виборності, гласності, обов'язковості для виконання адвокатами рішень органів адвокатського самоврядування, підзвітності, заборони втручання органів адвокатського самоврядування у професійну діяльність адвоката.

Завдання адвокатського самоврядування визначені в законі є забезпечення незалежності адвокатів, захист від втручання у здійснення адвокатської діяльності; підтримання високого професійного рівня адвокатів; утворення та забезпечення діяльності кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури; створення сприятливих умов для здійснення адвокатської діяльності; забезпечення відкритості інформації про адвокатуру та адвокатську діяльність; забезпечення ведення Єдиного реєстру адвокатів України; участь у формуванні Вищої ради юстиції у порядку, визначеному законом.

Забезпечення незалежності адвокатів, захист від втручання у здійснення адвокатської діяльності по суті є головною метою законодавчого проголошення адвокатського самоврядування, що забезпечує безперервність

роботи судової влади, державної системи слідчих апаратів, щоденного правового обслуговування.

Незалежність інституту адвокатури – це передусім незалежність кожного адвоката зокрема, реалізація якої полягає у негайному реагуванні на скарги адвокатів на утиск незалежності з боку слідчих, суддів, чиновників місцевого самоврядування тощо.

Засади адвокатського самоврядування втілює у життя Національна асоціація адвокатів України, яка є недержавною некомерційною професійною організацією, що об'єднує всіх адвокатів України та утворюється з метою забезпечення реалізації завдань адвокатського самоврядування на засадах професійної належності для сприяння розвитку та зміцнення інституту адвокатури в Україні, підвищення рівня правової допомоги, що надається адвокатами, ролі та авторитету адвокатури в суспільстві, захисту прав і законних інтересів членів організації. Установчим документом є статут Національної асоціації адвокатів України.

Основними напрямками діяльності Національної асоціації адвокатів України є забезпечення гарантій адвокатської діяльності та захист професійних прав адвокатів, представлення адвокатури України у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності, громадськими об'єднаннями та міжнародними організаціями, делегує представників до органів державної влади, а також представлення адвокатури України у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності, громадськими об'єднаннями та міжнародними організаціями, делегує представників до органів державної влади.

Організаційні форми адвокатського самоврядування визначені в законодавстві наступним чином: вищими органами адвокатського самоврядування є З'їзд адвокатів України, а у регіонах – відповідні конференції адвокатів. Законом також передбачається формування ревізійних комісій адвокатури регіонів та Вищої ревізійної комісії адвокатури.

Вищим органом адвокатського самоврядування України є з'їзд адвокатів України, до складу якого входять делегати, які обираються конференціями адвокатів регіонів шляхом голосування відносно більшістю голосів делегатів.

З'їзд адвокатів України затверджує правила адвокатської етики; обирає голову і заступників голови Ради адвокатів України, голову і заступників голови Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, голову і членів вищої ревізійної комісії адвокатури та достроково відкликає їх з посад; затверджує статут Національної асоціації адвокатів України та вносить до нього зміни; затверджує положення про Раду адвокатів України, положення про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, положення про Вищу ревізійну комісію адвокатури; розглядає та затверджує звіти Ради адвокатів України, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, висновки Вищої ревізійної комісії адвокатури; призначає трьох членів Вищої

ради юстиції; затверджує кошторис Ради адвокатів України, кошторис Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, затверджує звіт про їх виконання, а також виконує інші функції визначені законодавством.

Рада адвокатів України, повноваження і порядок роботи якої визначається Законом України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність» та Положенням про Раду адвокатів України, що затверджується з'їздом адвокатів України, виконує функції адвокатського самоврядування в період між з'їздами адвокатів України, повноваження і порядок роботи якої визначаються Законом та затверджується з'їздом адвокатів України.

Рада адвокатів України складає порядок денний, забезпечує скликання та проведення з'їзду адвокатів України; – здійснює організаційне, методичне, інформаційне забезпечення ведення Єдиного реєстру адвокатів України, здійснює контроль за діяльністю рад адвокатів регіонів щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру адвокатів України та надання витягів з нього; сприяє діяльності рад адвокатів регіонів, координує їх діяльність; приймає рішення про розпорядження коштами і майном Національної асоціації адвокатів України відповідно до призначень коштів і майна, визначених статутом Національної асоціації адвокатів України та рішеннями з'їзду адвокатів України; розглядає скарги на рішення, дії чи бездіяльність рад адвокатів регіонів, їх голів, скасовує рішення рад адвокатів регіонів та інші функції відповідно до законодавства.

Вища ревізійна комісія адвокатури є колегіальним органом, завданням якого є здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю органів адвокатського самоврядування, а саме Національної асоціації адвокатів України, її органів, рад адвокатів регіонів, Ради адвокатів України, кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, діяльністю ревізійних комісій адвокатів регіонів. Вища ревізійна комісія адвокатури підконтрольна і підзвітна з'їзду адвокатів України.

Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури є колегіальним органом, завданням якого є розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури, а також узагальнення дисциплінарної практики кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури. Установчим документом Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури є положення про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури яке затверджується з'їздом адвокатів України.

Вищим органом адвокатського самоврядування в регіонах є Конференція адвокатів регіону скликається радою адвокатів регіону, що скликається не рідше одного разу на рік і повноважна на обрання голови та членів ради адвокатів регіону, дострокове відкликання їх з посад, делегатів на з'їзд адвокатів України, обрання представника адвокатів регіону до складу Ради адвокатів України та Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, дострокове відкликання їх з посад, визначення кількості членів кваліфікаційної і дисциплінарної палат кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, обрання голови та членів кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, дострокове відкликання їх з посад, обрання голови та членів

ревізійної комісії адвокатів регіону, дострокове відкликання їх з посад, затвердження штатного розпису і кошторису ради адвокатів регіону, кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури тощо.

Список використаних джерел:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 27. – Ст. 282.
3. Основні положення про роль адвокатів (Прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 року). Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_835.
4. Положення про Раду адвокатів України. Затверджене установчим з'їздом адвокатів України від 17 листопада 2012 року. Режим доступу: <http://www.unba.org.ua/upload.pdf>.
5. Фіолевський Д.П. Адвокатура: підручник. / Д.П. Фіолевський. – 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Алерта, 2014. С. 624 – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1233122856134/pravo/organi_advokatskogo_samovgyaduvannya/.
6. Адвокатура України : навч. посіб. У 2 кн. Кн. 1 / за ред. С.Я. Фурси. – К. : Вид. Фурса С.Я.: КНТ, 2007. – С. 940.

Термус В.С.

студент,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ МЕТОДИКИ

Методичне забезпечення процесу розслідування та попередження злочинів завжди було і є одним із пріоритетних напрямків розвитку криміналістики. Це обумовлено тим, що саме у криміналістичній методиці, як в особливому розділі цієї науки, аналізується нагромаджений досвід виявлення, розслідування та попередження злочинів, відшукуються найефективніші прийоми, методи ведення слідства у певних категоріях справ. Розроблені наукою криміналістичні рекомендації стають найважливішим інструментарієм слідчого, своєрідним алгоритмом дій у типових слідчих ситуаціях. Очевидно, вдосконалення слідчої діяльності неможливе без вивчення злочинної діяльності, врахування тенденцій її розвитку. Ця проблема набуває надзвичайної гостроти у зв'язку із постійним оновленням механізмів вчинення злочину, їх адаптацією до суспільних перетворень, що фактично визначає актуальність дослідження окремих криміналістичних методик.

Криміналістична методика розслідування злочинів завжди була в центрі уваги вчених-криміналістів, оскільки постійно потребує удосконалення існуючих і створення нових методик розслідування сучасних злочинів. Зокрема, слід назвати таких вчених як: Р. С. Белкін, П. Б. Біленчук, А. Н. Васильєв, І. А. Возгін, А. В. Іщенко, І. М. Лузгін, В. Ю. Шепітько та ін.